

ΠΑΓΚΥΠΡΙΟ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΟ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΥ

ΤΕΛΙΚΟ-Υπόμνημα/4 Συν ΚΠ/17/10/14

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

4ης ΣΥΝΟΔΟΥ

ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

«Χάραξη στρατηγικής για επιβίωση των εθελοντικών
οργανώσεων/ΜΚΟ σε συνθήκες συνεχιζόμενης
οικονομικής κρίσης»

---

17 Οκτωβρίου 2014
Βουλή των Αντιπροσώπων

Διοργανωτής/Συντονιστής:
Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού

Εισαγωγή

Το Παγκύπριο Συντονιστικό Συμβούλιο Εθελοντισμού (ΠΣΣΕ), με την ιδιότητα που του παρέχει ο νόμος 61(1)/2006 ως Ανώτατο Συντονιστικό Σώμα των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ στην Κύπρο, παρακολουθώντας τις κοινωνικοοικονομικές εξελίξεις και τις επιπτώσεις που έχει προκαλέσει στο νησί μας η οικονομική κρίση στην κοινωνία, έχει προβεί εδώ και αρκετό καιρό σε διάφορες ενέργειες επισήμανσης και καταγραφής των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν οι εθελοντικές/μη κυβερνητικές οργανώσεις, αλλά και παρέμβασης προς όλους τους αρμόδιους φορείς ώστε να ληφθούν άμεσα όλα τα απαραίτητα μέτρα.

Η **ειδική αυτή Σύνοδος της Κοινωνίας των Πολιτών**, έχει συγκληθεί από το ΠΣΣΕ για να δώσει φωνή στις εθελοντικές/μη κυβερνητικές οργανώσεις, μέσω της εκπροσώπησης 56 εκπροσώπων των εθελοντικών/μη κυβερνητικών οργανώσεων, οι οποίοι με την ιδιότητα του 'βουλευτή' της Συνόδου της Κοινωνίας των Πολιτών, έχουν την ευκαιρία να προβάλουν τα προβλήματα και τις ανάγκες που προκύπτουν λόγω της οικονομικής κρίσης ώστε να διασφαλιστεί η συνέχιση της λειτουργίας τους στις συνθήκες αυτές και κατά συνέπεια η κοινωνική συνοχή και ευημερία των ευπαθών ομάδων του πληθυσμού και η γενικότερη βελτίωση των διάφορων τομέων της κοινωνίας. Το θέμα της 4^{ης} Συνόδου της Κοινωνίας των Πολιτών δίδει συνέχεια στη συζήτηση των θεμάτων της περσινής Συνόδου, από τα οποία ελάχιστα έχουν προωθηθεί από τους αρμόδιους φορείς. Το φετινό υπόμνημα παραθέτει με πιο μεθοδικό τρόπο τα διάφορα αιτήματα, μέσα από θεματικούς άξονες προτεραιότητας.

Η 4^η ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ,

λαμβάνοντας υπόψη τις βασικότερες ενέργειες του ΠΣΣΕ μέχρι σήμερα για εντοπισμό και αντιμετώπιση των προβλημάτων των εθελοντικών/μη κυβερνητικών οργανώσεων, όπως καταγράφηκαν στην Εθνική Διακήρυξη για τον εθελοντισμό του 2011 και των ψηφισμάτων των προηγούμενων συνόδων της Κοινωνίας των Πολιτών, τονίζει ότι, δεν έχουν ξεπεραστεί τα προβλήματα που έχει εκτιμήσει και καλεί εκ νέου, την Κυβέρνηση, την Εκτελεστική και Νομοθετική εξουσία και όλους τους αρμόδιους φορείς να ενεργήσουν άμεσα για ικανοποίηση των αιτημάτων που καταγράφονται στο Υπόμνημα.

Οι εκπρόσωποι των εθελοντικών/μη κυβερνητικών οργανώσεων, δεσμεύονται με τη σειρά τους, ενώπιον της παρούσας Συνόδου, να συνεχίσουν να εργάζονται με όλες τους τις δυνάμεις για την εξυπηρέτηση του ανθρώπου και της κοινωνίας.

ΑΙΤΗΜΑΤΑ 4^{ης} ΣΥΝΟΔΟΥ

1. ΣΧΕΔΙΑ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

ΕΞΟΡΘΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΣΧΕΔΙΩΝ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΧΟΡΗΓΙΩΝ

- 1.1. Αποφυγή της μείωσης των κονδυλίων των Σχεδίων των Κρατικών Χορηγιών και προσπάθεια για την περαιτέρω αύξηση των κονδυλίων.
- 1.2. Επίδοση των χορηγιών τους πρώτους 3 μήνες του έτους ώστε να μπορούν οι οργανώσεις να προσφέρουν απρόσκοπτα τις υπηρεσίες τους.
- 1.3. Εξορθολογισμός όλων των υφιστάμενων Σχεδίων ώστε να καλύπτουν τις συνολικές ανάγκες των ΜΚΟ.
- 1.4. Επιχορήγηση δραστηριοτήτων ΜΚΟ που δεν καλύπτονται από υφιστάμενα Σχέδια και εισαγωγή νέων Σχεδίων για κάλυψη των αναγκών όλου του φάσματος των ΜΚΟ .
- 1.5. Απλοποίηση των αιτήσεων των Σχεδίων Κρατικών Χορηγιών.
- 1.6. Καθορισμός κριτηρίων σε όλα τα Σχέδια Χορηγιών και διασφάλιση διαφάνειας στη διαδικασία αξιολόγησης και κατανομής των χορηγιών στις ΜΚΟ
- 1.7. Πρόνοια χρηματοδότησης του ποσού που απαιτείται να καταβάλλουν οργανώσεις («ιδίους πόρους») στα πλαίσια υλοποίησης ευρωπαϊκών προγραμμάτων, νοουμένου ότι τα προγράμματα είναι πρωτοποριακά και καλύπτουν ανάγκες που δεν καλύπτονται από άλλα προγράμματα.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Όλα τα Υπουργεία)

2. ΒΙΩΣΙΜΟΤΗΤΑ, ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ, ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΓΙΑ ΤΙΣ ΜΚΟ

- 2.1. Οικονομική στήριξη του νέου προτύπου πιστοποίησης της αποτελεσματικής λειτουργίας των οργανώσεων μελών του ΠΣΣΕ με τίτλο: «Πιστοποίηση αποτελεσματικής λειτουργίας, βιωσιμότητας, και ανάπτυξης», το οποίο αποτελεί ένα νέο εργαλείο που θα προσφέρει το ΠΣΣΕ στα μέλη του όπου θα τους δίνεται η δυνατότητα εκπαίδευσης, αξιολόγησης και πιστοποίησης του τρόπου λειτουργίας τους από εξειδικευμένους εκπαιδευτές και συμβούλους με στόχο τη διασφάλιση της βιωσιμότητας, βελτίωσης του τρόπου λειτουργίας τους και συνεχούς αποτελεσματικής ανάπτυξης τους.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

2.2. Αξιολόγηση των αναγκών που προκύπτουν από τον τερματισμό κοινωνικών υπηρεσιών και προγραμμάτων.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού)

2.3. Αξιολόγηση της ποιότητας των προγραμμάτων μετά από τον τερματισμό της απασχόλησης έμμισθου εξειδικευμένου προσωπικού.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Υγείας)

2.4. Εξέταση του κόστους που θα επωμισθεί το κράτος εάν κληθεί να παρέχει αντίστοιχες υπηρεσίες του εθελοντικού τομέα που έχουν τερματίσει τη λειτουργία τους ή ο βαθμός ποιότητας των υπηρεσιών εάν αναληφθούν από ιδιώτες με σκοπό το κέρδος και η δυσκολία πρόσβασης ευάλωτων ομάδων σε ιδιωτικά κοινωνικά προγράμματα.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Οικονομικών, Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Υγείας, Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού)

2.5. Παροχή οικονομικών και άλλων κινήτρων σε εθελοντές για ενεργοποίηση τους στη λειτουργία των προγραμμάτων των οργανώσεων με στόχο τον περιορισμό των εξόδων λειτουργίας τους.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Τα σχετικά με το θέμα Υπουργεία)

3. ΑΞΙΟΠΟΙΗΣΗ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΝΔΥΛΙΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΜΚΟ

3.1. Πληροφόρηση των οργανώσεων για τα ευρωπαϊκά προγράμματα με στόχο την συμμετοχή τους σε έργα και την οικονομική στήριξη των δράσεων τους από χρηματοδοτικά ταμεία.

3.2. Να ανατεθεί σε όλα τα τμήματα των Υπουργείων που χειρίζονται ευρωπαϊκά προγράμματα και χρηματοδοτήσεις να προσφέρουν πρακτική καθοδήγηση ώστε να διευκολύνουν την πρόσβαση των εθελοντικών οργανώσεων/ΜΚΟ σε ευρωπαϊκές χρηματοδοτήσεις.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Όλα τα Υπουργεία, Γενική Διεύθυνση Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων, Συντονισμού και Ανάπτυξης)

4. ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

- 4.1. Καθιέρωση φοροαπαλλαγών και άλλων ελαφρύνσεων για τις εθελοντικές/μη κυβερνητικές οργανώσεις οι οποίες εξυπηρετούν ευπαθείς ομάδες και την κοινωνία γενικότερα (σε τομείς όπως: φορολόγηση των εισπρακτέων τόκων για την Έκτακτη Αμυντική Εισφορά, πληρωμή ΦΠΑ σε δαπάνες, πληρωμή Φόρου Ακίνητης Ιδιοκτησίας, δημοτικά τέλη, τέλη για βασικές υπηρεσίες όπως τηλεπικοινωνία, ηλεκτρισμός και νερό, κ.ά.)
- 4.2. Προώθηση φορολογικών και άλλων ωφελημάτων προς τις επιχειρήσεις ή/και ιδιώτες, για ευρύτερη υιοθέτηση της εταιρικής κοινωνικής ευθύνης από τον ιδιωτικό τομέα, με στόχο την περαιτέρω στήριξη των ΜΚΟ.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Οικονομικών και άλλοι αρμόδιοι φορείς)

5. ΚΑΘΕΣΤΩΣ ΕΡΑΝΩΝ

- 5.1. Πιστή εφαρμογή της νέας νομοθεσίας για τους εράνους με στόχο την πάταξη της εκμετάλλευσης των φιλάνθρωπων αισθημάτων των πολιτών, την προστασία των πραγματικών εθελοντών και του έργου των εθελοντικών/μη κυβερνητικών οργανώσεων.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Αστυνομία Κύπρου, οι αρμόδιοι φορείς με βάση τη νομοθεσία)

6. ΔΙΑΛΟΓΟΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ ΚΑΙ ΤΩΝ ΜΚΟ

- 6.1. Παρόλο που έχουν καθιερωθεί διάφορες δημόσιες συναντήσεις διαλόγου και διαβούλευσης μεταξύ του κράτους και των ΜΚΟ, εντούτοις δεν διασφαλίζονται κάποιοι βασικές αρχές για τη διαβούλευση βάσει καλών πρακτικών από την Ευρώπη, σε στάδια διαμόρφωσης πολιτικών μέσα από νομοθεσίες, νέα μέτρα, σχέδια, κ.ά.
- 6.2. Κάθε νομοθεσία που σχετίζεται με θέματα που δραστηριοποιούνται οι εθελοντικές οργανώσεις, πρέπει να προνοεί τη συμμετοχή των ΜΚΟ σε σώματα, επιτροπές και συμβούλια που επιλαμβάνονται των θεμάτων αυτών.
- 6.3. Εφαρμογή της σχετικής νομοθεσίας που καθορίζει στα Υπουργεία το χρόνο που είναι υποχρεωμένα να απαντήσουν στην αλληλογραφία.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Νομοθετική Εξουσία, Όλα τα Υπουργεία)

7. ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟ

7.1. Διασφάλιση ενός ευνοϊκού νομικού περιβάλλοντος για τον εθελοντισμό, ιδιαίτερα την άμεση τροποποίηση/ψήφιση του Περί Παγκυπρίου Συντονιστικού Συμβουλίου Εθελοντισμού Νόμου που εκκρεμεί από το 2008.

7.2. Ανάγκη σχεδιασμού ή και παρακολούθησης της εφαρμογής των νομοθεσιών και μέτρων που απορρέουν από εισηγήσεις/οδηγίες του ευρωπαϊκού και του διεθνούς πλαισίου και έχουν καταγραφεί στην Εθνική Διακήρυξη για τον Εθελοντισμό από το ΠΣΣΕ το 2011.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Νομοθετική Εξουσία, Όλα τα Υπουργεία)

7.3. Ανάγκη διαμόρφωσης νέας νομοθεσίας για την ασφάλεια των εθελοντών (ασφάλεια ατυχημάτων και ευθύνης κατά την άσκηση των εθελοντικών δραστηριοτήτων, ασφάλεια εθελοντών που προσφέρουν εθελοντικά σε άλλες χώρες).

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων, Υπουργείο Δικαιοσύνης και Δημόσιας Τάξης)

7.4. Διασφάλιση παραχώρησης επιπλέον άδειας από τους εργοδότες για διευκόλυνση του έργου των εθελοντών.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Εργασίας, Πρόνοιας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων)

8. ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ – ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΤΥΠΗΣ ΜΑΘΗΣΗΣ

8.1. Επείγει η αναγνώριση και πιστοποίηση της εθελοντικής προσφοράς ως μορφή μάθησης μέσω ενός επίσημου πλαισίου πιστοποίησης της άτυπης και ανεπίσημης μάθησης των εθελοντών που να βασίζεται στις κοινές αρχές που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο Εκπαίδευσης, Νεολαίας και Πολιτισμού, κ.ά., το οποίο να αναγνωρίζεται από το εκπαιδευτικό και επαγγελματικό σύστημα, τον κρατικό και τον ιδιωτικό τομέα.

8.2. Να τεθούν οι αρχές και οι αξίες του εθελοντισμού σε βασικό ετήσιο στόχο κάθε σχολικής χρονιάς.

8.3. Να προωθείται στο σχολικό περιβάλλον ο εθελοντισμός και να αναγνωρίζεται σε όλες τις σχολικές βαθμίδες η δραστηριοποίηση των μαθητών σε εθελοντική προσφορά.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού)

9. ΕΝΔΥΝΑΜΩΣΗ ΕΘΕΛΟΝΤΩΝ

- 9.1. Επείγει η οικονομική στήριξη της κατάρτισης των εθελοντών, μέσω σχεδίων κατάρτισης και εκπαίδευσης, τα οποία μέχρι σήμερα καλύπτουν μόνο το έμμισθο ανθρώπινο δυναμικό.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Αρχή Ανάπτυξης Ανθρώπινου Δυναμικού)

10. ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

- 10.1. Επείγει η συλλογή και ανάλυση οικονομικών δεικτών και στοιχείων για τη διάσταση του εθελοντισμού ώστε να διαφανεί η συμβολή του στην εθνική οικονομία και την κοινωνία, όπως καθορίζεται στις κατευθυντήριες γραμμές της EUROSTAT και άλλων διεθνών οργανισμών.

(Εμπλεκόμενοι φορείς: Υπουργείο Οικονομικών/Στατιστική Υπηρεσία)

11. ΕΙΔΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

(ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ, ΥΓΕΙΑ, ΠΑΙΔΕΙΑ, ΝΕΟΛΑΙΑ, κ.ά.)

[Γενικές τοποθετήσεις σε ειδικά θέματα θα υποβληθούν από τους βουλευτές της Συνόδου].

12. ΓΕΝΙΚΑ

Καλούμε το κράτος να:

- 12.1. φροντίσει για την περαιτέρω αναγνώριση και ενδυνάμωση του ευρύτατου και πολυδιάστατου ρόλου που διαδραματίζει ο εθελοντισμός στις διάφορες πολιτικές και της ουσιαστικής συμβολής του για την προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης, της ενεργού γήρανσης, της ενεργού συμμετοχής του πολίτη, της αντιμετώπισης κρίσεων, της προαγωγής του πολιτισμού, της προστασίας του περιβάλλοντος, κτλ και να μεριμνήσει για την επέκταση του μέσω ενός ολοκληρωμένου στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης.
- 12.2. διασφαλίσει ότι οι πολιτικές του είναι φιλικές προς τον εθελοντισμό και ότι ενθαρρύνουν τη συμμετοχή των πολιτών.

Καταληκτικά, η 4^η Σύνοδος της Κοινωνίας των Πολιτών,

καλεί το κράτος να προβεί σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες για προώθηση των θεμάτων που έχουν τεθεί στην παρούσα Σύνοδο τόσο στην Εκτελεστική όσο και στη Νομοθετική εξουσία, όπου με την υποστήριξη του Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας οι εθελοντικές/μη κυβερνητικές οργανώσεις να έχουν όλα τα απαραίτητα εφόδια για να συνεχίσουν το σημαντικό έργο το οποίο επιτελούν και να διασφαλίσουν ως κόρη οφθαλμού τον εθελοντισμό ο οποίος αποτελεί σημαντική κληρονομιά του τόπου μας. Σε αυτή μας την προσπάθεια, για την προώθηση των αιτημάτων της Συνόδου της Κοινωνίας των Πολιτών, επενδύουμε πολλές ελπίδες στην αγαστή συνεργασία μας με τον Επίτροπο Εθελοντισμού και ΜΚΟ.